

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.1.6.
COM(2010) 809 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK

a Málta által a 2010. február 16-i tanácsi ajánlásra válaszul hozott, a túlzott költségvetési hiány megszüntetését célzó intézkedések értékeléséről

SEC(2010) 1630 végleges

1. A TÚLZOTT HIÁNY ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁS ÉS A LEGÚJABB AJÁNLÁSOK

A gazdasági visszaesés és néhány diszkrecionális kiadás 2008. évi növekedése miatt Máltán a 2007. évi 2,3 %-hoz képest 2008-ban a GDP 4,8 %-ára, 2009-ben pedig 3,8 %-ára szélesedett az államháztartási hiány. Ennek ismeretében a Tanács 2009. július 7-én úgy határozott, hogy Máltán túlzott hiány áll fenn, és az Európai Közösséget létrehozó szerződés 104. cikke (7) bekezdésének megfelelően a túlzott költségvetési hiány 2010-ig történő megszüntetéséről szóló ajánlást címzett Máltához¹. Ajánlásában a Tanács 2010. január 7-ét jelölte meg az eredményes intézkedések megtételének határidejeként.

2010. február 16-án a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a fenti ajánlásokkal összhangban eredményes intézkedésekre került sor, ám úgy tekinthető, hogy Máltán az államháztartásra jelentős negatív hatással lévő, előre nem látható kedvezőtlen gazdasági események is bekövetkeztek. Ezért a Tanács azt ajánlotta, hogy – az 1467/97/EK rendelet 3. cikkének (5) bekezdésével összhangban – a máltai hatóságok számára a túlzott hiány megszüntetésére vonatkozóan megállapított határidőt egy évvel meg kell hosszabbítani, 2011-re.

A Tanács mindenekelőtt azt ajánlotta a máltai hatóságoknak, hogy a) el kell érniük a költségvetésben meghatározott 2010. évi hiánycélt, szükség esetén további konszolidációs intézkedések elfogadásával, és 2011-ben a GDP 0,75%-ának megfelelő költségvetési erőfeszítést kell biztosítaniuk. Ennek ahhoz is hozzá kell járulnia, hogy a bruttó államadósság aránya újra csökkenő pályára kerüljön, amely kielégítő ütemben közelít a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértékhez, visszaállítva a megfelelő szintű elsődleges többletet; és b) a konjunkturális feltételek figyelembevételével meg kell határozniuk a túlzott hiány 2011-ig történő megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket, és a jelenleg vártnál kedvezőbb gazdasági vagy költségvetési feltételek esetén fel kell gyorsítaniuk a hiány csökkentését. Emellett a máltai hatóságoknak a költségvetési erőfeszítésen túl minden – többek között a kedvezőbb gazdasági feltételekből adódó – alkalmat meg kell ragadniuk arra, hogy felgyorsítsák a bruttó államadósság arányának csökkenését a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték felé. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy a kiigazítással járó kockázatok csökkentése érdekében a máltai hatóságoknak meg kell erősíteniük középtávú költségvetési keretük kötelező jellegét, és az egész év során nagyobb figyelemmel kell kísérniük a költségvetés végrehajtását.

A Tanács a máltai kormány számára a 2010. évi hiánycél eléréséhez szükséges eredményes intézkedések megtételének, valamint a túlzott hiány megszüntetése irányába tett előrelépéshez szükséges intézkedések meghatározásának határidejeként 2010. augusztus 16-át tűzte ki.

Végül a Tanács arra is felkérte a máltai hatóságokat, hogy vezessenek be az államháztartás minőségének javítására irányuló reformokat is, különösen az államháztartási kiadások hatékonyságának fokozása révén, főként az egészségügy és az oktatás területén.

A Bizottság a 2011. évi költségvetés október 25-i, kormány általi elfogadását követően értékeli a megtett intézkedéseket, a Bizottság szolgálatainak a költségvetési intézkedéseket már figyelembe vevő 2010. őszi előrejelzése alapján.

¹ A Máltára vonatkozó, a túlzott hiány esetén követendő eljáráshoz kapcsolódó dokumentumok a következő weboldalon találhatóak:

http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/malta_en.htm

2. A MEGTETT INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

A hatóságok előrejelzése szerint a hiány aránya, miután 2009-ben elérte a GDP 3,8 %-át, 2010-ben valamivel emelkedik, a GDP 3,9 %-ára, ami megfelel a tanácsi ajánlásokat alátámasztó, 2010. évi költségvetésben meghatározott célnak. Ez az előrejelzés annak ismeretében készült, hogy a reál-GDP növekedése a Bizottság szolgálatainak 2009. őszi – a 2010. február 16-i tanácsi ajánlás alapjául szolgáló – előrejelzésénél magasabb volt. Emellett az előrejelzés egyszeri hiánycsökkentő tételket tartalmaz, amelyek az adóamnesztiához (a GDP 0,2 %-a) és hajógyárak felszereléseinek értékesítéséhez (a GDP 0,3 %-a) kapcsolódnak, ugyanakkor magában foglalja a folyó elsődleges kiadások túllépéseit és egyes, a 2010. évi költségvetésben tervezett folyó adóbevételek elmaradását. A Bizottság szolgálatainak 2010. őszi előrejelzése magasabb, a GDP 4,2 %-át kitevő hiányt prognosztizál 2010-re, főként amiatt, hogy az adóbevételek elmaradása nagyobb lesz, mint amit a hatóságok számításba vettek. A 2010. őszi előrejelzés azzal számol, hogy a strukturális egyenleg 2010-ben a GDP körülbelül 1 %-ával romlik.

A Bizottság ezért úgy véli, hogy lesz némi eltérés a tanácsi ajánlástól, amely szerint 2010-ben a GDP 3,9 %-át kitevő hiányt kell elérni, amelyet a 2010. évi költségvetés is tartalmaz. Emellett a hiány csökkenése nem gyorsult fel, bár a gazdasági feltételek a tanácsi ajánlás kibocsátásának időpontjában várthoz képest kedvezőbben alakultak.

A hatóságok 2011-re 2,8 %-os hiány-GDP arány elérését tűzték ki célul, amelyet a jelenleg zajló gazdasági élénkülés következtében erősödő adóbeszedés, bevételnövelő intézkedések, a 2010-ben bevezetett ösztönző intézkedések többségének megszüntetése és a kiadások hatékonyságának javítása révén szándékoznak elérni. Azonban a költségvetésben tervezett kiadásmegtakarításokat várhatóan néhány kiadásnövelő intézkedés részben ellensúlyozza. A Bizottság szolgálatainak 2010. őszi előrejelzése 2011-re valamivel magasabb, a GDP 3 %-át kitevő hiánnyal számol, főként a 2010-re várt magasabb hiány miatt. Az a 2011-re vonatkozó előrejelzés, amely szerint a GDP-arányos hiány évi 1,2 százalékponttal csökken, a 2011. évi költségvetés szigorú végrehajtásának feltételezésén alapul, ideértve a tervezett hatékonyságjavulást, amely a várakozások szerint visszafogja a folyó elsődleges kiadások növekedését. A Bizottság szolgálatainak előrejelzése szerint a strukturális egyenleg 2011-ben a GDP 1,25 %-ával javul.

Ennek ismeretében a Bizottság megállapítja, hogy Málta biztosította a GDP-arányosan 0,75 százalékpontot kitevő költségvetési erőfeszítést és eredményes intézkedéseket tett a jelenlegi túlzott hiány 2011. évi megszüntetése érdekében.

A máltai hatóságok előrejelzése szerint az államadósság a GDP 2009. évi 68,6 %-áról 2010-ben 69 %-ára növekszik, főként az adósságnövelő SFA-tételek miatt, amelyek részben a Görögországnak nyújtott pénzügyi támogatáshoz kapcsolódnak. A hatóságok azzal számolnak, hogy az adósságráta 2011-ben csekély mértékben csökken, a GDP 68,7 %-ára, némi elsődleges többletnek és a nominális GDP dinamikus növekedésének köszönhetően, amely ellensúlyozza az előre jelzett – nagyrészt a Görögországnak nyújtott pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó – adósságnövelő SFA-tételeket. A Bizottság szolgálatainak 2010. őszi előrejelzése szerint 2011-ben a bruttó adósság GDP-hez viszonyított aránya Máltán 70,8 %-ra növekszik, ami azzal a finanszírozási szükséglettel is magyarázható, amely az Air Malta légitársaság megmentéséhez nyújtandó – a 2011. évi költségvetés előterjesztése után elfogadott – kölcsönhöz kapcsolódik.

A Bizottság szolgálatai által készített előrejelzések fényében megállapítható, hogy az előrejelzés időszakában Málta várhatóan nem állítja vissza csökkenő pályára a bruttó államadósság mértékét.

Végül, a költségvetési irányítás terén nem történt előrelépés, bár voltak kezdeményezések a kiadások hatékonyságának javítására és tárgyalások folynak a nyugdíjrendszer további reformjára vonatkozó tervekről.

3. KÖVETKEZTETÉS

A jelenlegi információk alapján úgy tűnik, hogy a Málta által tett intézkedések megfelelő előrelépést jelentenek a túlzott hiánynak a Tanács által meghatározott határidőn belül történő kiigazítása felé. Mindenekelőtt Málta intézkedéseket tett a túlzott hiány 2011-ig való megszüntetése érdekében, miközben a tanácsi ajánlásokkal összhangban 2011-ben megfelelő költségvetési erőfeszítést biztosít.

Mindazonáltal a 2010. évi költségvetésben meghatározott, a GDP 3,9 %-át kitevő 2010. évi hiánycél elérése annak ellenére nem valószínű, hogy a gazdasági kilátások Málta esetében a tanácsi ajánlásban előirányozottnál kedvezőbbek. A 2011. évi hiánycél eléréséhez kapcsolódó kockázatok nagyrészt az Air Malta megmentéséhez nyújtott kölcsön visszafizetésével és a jövőbeli szerkezetátalakítási tervvel függenek össze. Az állami szektor béreit a 2011 januárjában hatályba lépő, jelenleg még nem részletezett új kollektív szerződések is befolyásolhatják. E kockázatok fényében a máltai hatóságoknak szorosan nyomon kell követniük a költségvetés alakulását és készen kell állniuk arra, hogy e kockázatok bármelyikének bekövetkezése esetén korrekciós intézkedéseket tegyenek.

Emellett a Bizottság véleménye szerint Máltának hatékonyabban kell erősítenie a középtávú költségvetési keret kötelező jellegét, és a tanácsi ajánlásokkal és felkérésekkel összhangban olyan intézkedéseket kell bevezetnie, amelyek célja a máltai államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása.

A fenti értékelés alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy jelenleg nincs szükség további lépésekre a Máltára vonatkozó, túlzott hiány esetén követendő eljárásban. A Bizottság a Szerződéssel és a Stabilitási és Növekedési Paktummal összhangban továbbra is szorosan nyomon követi Málta költségvetésének alakulását.

Táblázat: Kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2008	2009	2010	2011	2012
Reál-GDP (%-os változás)	BIZ	2,6	-2,1	3,1	2,0	2,2
	MT	2,6	-2,1	3,4	3,0	2,9
	SP	2,1	-2,0	1,1	2,3	2,9
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	BIZ	0,6	-2,6	-0,8	-0,2	0,5
	MT	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	SP	1,2	-1,5	-1,6	-0,4	1,4
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	BIZ	-4,8	-3,8	-4,2	-3,0	-3,3
	MT	-4,8	-3,8	-3,9	-2,8	-2,1
	SP	-4,7	-3,8	-3,9	-2,9	-2,8
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	BIZ	-1,5	-0,6	-1,1	0,2	-0,2
	MT	-1,5	-0,6	-0,8	0,3	0,9
	SP	-1,4	-0,5	-0,6	0,3	0,4
Ciklikusan kiigazított egyenleg (a GDP %-ában)	BIZ	-5,0	-2,9	-3,9	-2,9	-3,5
	MT	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	SP	-5,1	-3,2	-3,4	-2,8	-3,3
Strukturális egyenleg (a GDP %-ában)	BIZ	-5,3	-3,5	-4,5	-3,3	-3,5
	MT	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	SP	-5,4	-3,3	-3,6	-2,9	-3,3
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	BIZ	63,1	68,6	70,4	70,8	70,9
	MT	63,1	68,8	69,1	68,8	67,8
	SP	63,6	66,8	68,6	68,0	67,3

Forrás: BIZ – a Bizottság szolgálatainak 2010. őszi gazdasági előrejelzése MT – Málta 2011. évi költségvetése; SP – stabilitási program, 2010. február.